

**BECERİ
TEMELLİ**

6.
SINIF

SOSYAL

BİLGİLER

SORU

BANKASI

- Destekleyici dipnotlar
- Video çözümler
- Yeni nesil sorular

Sevgili Öğrenciler ve Öğretmenler,

Millî Eğitim Bakanlığınca açıklanan eğitim vizyonu hedefleri doğrultusunda “Beceri Temelli Eğitim Modeli” benimsenmiştir. Ortaöğretime geçişte uygulanan merkezî sınavda da bu doğrultuda değişikliğe gidilmiştir. “Yeni nesil” olarak da adlandırılan “Beceri Temelli Sorular”da amaç, kazanımlara yönelik bilgileri kullandırmaktan ziyade “bilgi-beceri-yeterlilik”i ölçmektir.

Kitabımızda yer alan sorular bu doğrultuda hazırlanmış, Beceri Temelli Eğitim Modeli’nin gerektirdiği iletişim, empati, kalıp yargıyı fark etme, iş birliği, tablo ve grafik yorumlama, tarihsel analiz ve yorum, kronolojik düşünme, neden-sonuç ilişkisi kurma, değişim ve sürekliliği algılama, harita okuryazarlığı, tarihsel kavrama gibi becerilerin kullanılabilmesi hedeflenmiştir. Yer verilen testler ünitelere göre düzenlenmiş ve her testin ilgili olduğu konu başlığı belirtilmiştir. Kitabın kurgusunu, ünitelerin konu başlıklarına göre düzenlenen “Beceri Temelli Kazanım Testleri”, ünitenin tamamını kapsayan “Beceri Temelli Ünite Testleri”, her iki üniteye bir yer alan ve ait olduğu üniteyle bir önceki üniteyi kapsayan “Beceri Temelli Tekrar Testleri” oluşturmaktadır. Ayrıca kitabın sonunda merkezî sınava yönelik hazırlanmış beş adet “Deneme Sınavı” yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının belirlediği öğretim programına uygun olarak hazırlayıp farklı niteliklerdeki dipnotlar ve video çözümlerle zenginleştirdiğimiz “Beceri Temelli Sorular”dan oluşan bu kitap, merkezî sınavın yanı sıra sosyal bilgiler dersindeki başarının da artmasına yardımcı olacaktır.

Titiz bir çalışmayla oluşturduğumuz kitabımızın sizler için faydalı olması dileğiyle...

Tudem Yazı Kurulu

KİTABI VERİMLİ KULLANMAK İÇİN

Testlerde yer alan özel nitelikli bazı sorularda “**dipnot**” ve “**video çözüm**” bulunmaktadır. İkonlarla gösterilen dipnotlar, “**ipucu**, **beceri**, **yönlendirme**” olmak üzere üç farklı türdedir. “**İpucu**” dipnotunda soruyu çözebilmek için püf noktalar; “**beceri**” dipnotunda, sorunun hangi beceriyi geliştirmeye yönelik olduğu; “**yönlendirme**” dipnotunda soruyu çözmek için bilinmesi gereken konu başlıkları yer almaktadır. Ayrıca soru numarasının yanında kare kodun bulunduğu sorularda video çözüm sunulmaktadır. Kare kodlar, mobil cihazlardaki kare kod okuyucuya okutulduğunda sorunun video çözümüne doğrudan ulaşılabilir.

İPUCU

BECERİ

YÖNLENDİRME

VIDEO ÇÖZÜM

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER BECERİ TEMELLİ SORU BANKASI

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ
1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu
DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy / ANKARA
0 312 284 18 14

ISBN: 978-605-285-375-7
YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041
MATBAA SERTİFİKA NO: 16031

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

İçindekiler

ÜNİTE	TEST	KONU	SAYFA
1	BTKT-1	Değişen Roller	6
	BTKT-2	Toplumsal Birliktelik	9
	BTKT-3	Ön Yargıları Sorgulama/Toplumsal Dayanışma	12
	BTÜT-1	BİREY VE TOPLUM	18
	BTÜT-2	BİREY VE TOPLUM	21
2	BTKT-1	Orta Asya'da Kurulan İlk Türk Devletleri	26
	BTKT-2	İslamiyet'in Doğuşu ve Yayılışı	29
	BTKT-3	İlk Türk-İslam Devletleri	32
	BTKT-4	Türklerin Anadolu'yu Yurt Edinmesi	35
	BTKT-5	Tarihî Ticaret Yolları	38
	BTÜT-1	KÜLTÜR VE MİRAS	41
	BTÜT-2	KÜLTÜR VE MİRAS	45
	BTTT-1	BİREY VE TOPLUM/KÜLTÜR VE MİRAS	49
	BTTT-2	BİREY VE TOPLUM/KÜLTÜR VE MİRAS	53
3	BTKT-1	Dünya'nın Neresindeyiz?	58
	BTKT-2	Ülkemizin Coğrafi Özellikleri-1	61
	BTKT-3	Ülkemizin Coğrafi Özellikleri -2	64
	BTKT-4	Ülkemizin Beşerî Coğrafyası -1	67
	BTKT-5	Ülkemizin Beşerî Coğrafyası -2	71
	BTKT-6	Farklı İklimler Farklı Yaşamlar	74
	BTÜT-1	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER	77
	BTÜT-2	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER	81
4	BTKT-1	Sosyal Bilimler	86
	BTKT-2	Bilimsel ve Teknolojik Gelişmeler	89
	BTKT-3	Bilimsel Araştırma Basamakları/Telif ve Patent Hakkı	92
	BTÜT-1	BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	95
	BTÜT-2	BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	99
	BTTT-1	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER/BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	103
	BTTT-2	İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER/BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	107

BTKT: Beceri Temelli Kazanım Testi

BTÜT: Beceri Temelli Ünite Testi

BTTT: Beceri Temelli Tekrar Testi

ÜNİTE	TEST	KONU	SAYFA
5	BTKT-1	Doğal Kaynaklar ve Ekonomi-1	112
	BTKT-2	Doğal Kaynaklar ve Ekonomi-2	115
	BTKT-3	Doğal Kaynaklar Tükeniyor! / Türkiye’de Yatırım ve Projeler	118
	BTKT-4	Verginin Önemi / Nitelikli İş Gücü / Meslek Seçimi	121
	BTÜT-1	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	124
	BTÜT-2	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	128
6	BTKT-1	Yönetim Biçimleri	134
	BTKT-2	Kuvvetler Ayrılığı	137
	BTKT-3	Yönetimi Etkileyen Unsurlar / Hayatımızda Demokrasi	140
	BTKT-4	Temel Haklar ve Sorumluluklar / Geçmişten Günümüze Türk Kadını	143
	BTÜT-1	ETKİN VATANDAŞLIK	146
	BTÜT-2	ETKİN VATANDAŞLIK	150
7	BTKT-1	Türk Cumhuriyetleri ve Komşu Devletler	156
	BTKT-2	Kaynaklar ve İhtiyaçlar	159
	BTKT-3	Uluslararası Alanda Türkiye / Popüler Kültür	162
	BTÜT-1	KÜRESEL BAĞLANTILAR	165
	BTÜT-2	KÜRESEL BAĞLANTILAR	168
	BTTT-1	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM / ETKİN VATANDAŞLIK / KÜRESEL BAĞLANTILAR	172
	BTTT-2	ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM / ETKİN VATANDAŞLIK / KÜRESEL BAĞLANTILAR	176
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 1			180
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 2			184
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 3			187
YANITLAR			190

BTKT: Beceri Temelli Kazanım Testi

BTÜT: Beceri Temelli Ünite Testi

BTTT: Beceri Temelli Tekrar Testi

ÜNİTE - 1

BİREY VE TOPLUM

TEST	KONU	KAZANIMLAR
BTKT-1	Değişen Roller	SB.6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.
BTKT-2	Toplumsal Birliktelik	SB.6.1.2. Sosyal, kültürel ve tarihî bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder.
BTKT-3	Ön Yargıları Sorgulama/ Toplumsal Dayanışma	SB.6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları sorgular. SB.6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.
BTKT-4	Sorunların Çözümü	SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.
BTÜT-1		BİREY VE TOPLUM
BTÜT-2		BİREY VE TOPLUM

1.

	Grup ya da Kurumun Adı	Sosyal Rol	Beklenen Davranış
I.	Aile	Çocuk	Anne ve babaya yardımcı olmak
II.	Okul	Öğrenci	Kurallara uygun davranmak
III.	Sivil toplum kuruluşu	Üye	Basın sözcüsü olmak
IV.	Müzik grubu	Piyanist	Piyano çalmak
V.	Futbol takımı	Kaptan	Futbol maçını yönetmek

Numaralanmış ifadelerden hangilerinde bilgi yanlışlığı vardır?

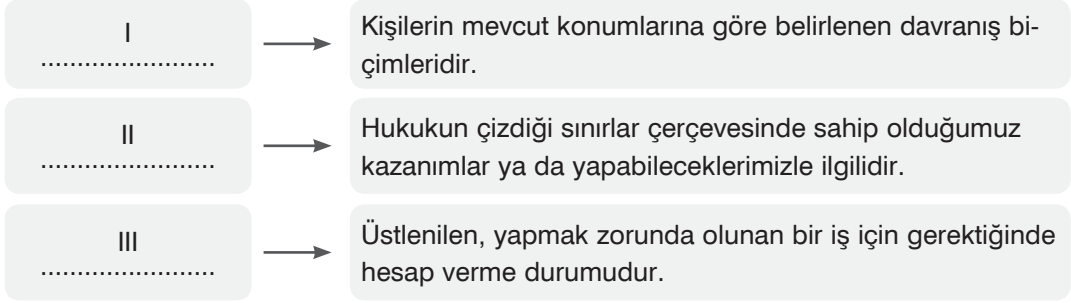
A) Yalnız V

B) I ve IV

C) I, II ve V

D) III, IV ve V

2.

Verilen boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sorumluluklarımız, Haklarımız, Rollerimiz
 B) Haklarımız, Rollerimiz, Sorumluluklarımız
 C) Rollerimiz, Haklarımız, Sorumluluklarımız
 D) Rollerimiz, Sorumluluklarımız, Haklarımız

3.

Doğduğumuz andan itibaren çeşitli sosyal roller üstleniriz. Bu rollerin bir kısmı biyolojik özelliklerimizden kaynaklanır, herhangi bir ilgi ve yeteneği gerektirmez. Bazı rollerimize ise kendi isteğimizle çalışıp, başarı göstererek sonradan sahip oluruz.

Aşağıdakilerden hangisi verilen metindeki altı çizili ifadeye uygun bir örnektir?

- A) Evlat olmak
 C) Baba olmak

- B) Kardeş olmak
 D) Sınıf başkanı olmak

Sosyal rollerin doğuştan ve sonradan kazanılan roller olmak üzere ikiye ayrıldığını; doğuştan rollerin bireylerin iradeleri dışında kabullendikleri sosyal konumlarının bir gereği olduğunu, sonradan kazanılan rollerin ise kişisel yetenek ve çabayı gerektirdiğini hatırlamalısın.

4. Sanayi İnkılabı'nın sonucu olarak meydana gelen ekonomik kalkınma, kentleşme, Batılılaşma, hızlı nüfus artışı, iç ya da dış göçler büyük çaplı toplumsal dönüşümler yaratmıştır. Bu toplumsal dönüşümler kişilerin üstlendikleri rollerden beklenenleri ve edimleri farklılaştırmıştır. Örneğin, kadınların çalışma hayatına daha aktif biçimde katılmaya başlamaları, onlara cinsiyet üzerinden yüklenen geleneksel rol edimlerini değiştirmiştir.

Verilen metinde Sanayi İnkılabı'nın yarattığı aşağıdaki hangi değişiklik üzerinde durulmuştur?

- A) Üretim biçimlerinde
B) Rollere yüklenen sorumluluklarda
C) Toplamlar arası etkileşimde
D) Kültürel değerlerde

5.

Toplum, her toplumsal rolü çeşitli davranışlarda yargılar. Yargılanan davranışlar şu şekilde değerlendirilir:

- Beklenen davranış:** Rolün yerine getirmesi gereken davranışlardır. Beklenen davranış olmasa hiçbir rol oynanamaz. Örneğin üniversite öğrencisinin rolü; kayıt yaptırmayı, dersleri izlemeyi, sınavlara girmeyi gerektirir.
- İzin verilen davranış:** Toplum ya da grup, rol davranışlarına aşırı katı kurallar getirmez. Örneğin üniversite öğrencisi seçmeli ders alabilir.
- Yasaklanan davranış:** Toplum bu davranışlara karşı ceza uygular. Örneğin öğrencinin sınıf düzenini bozmasına ya da okul eşyalarına zarar vermesine izin verilmez. Birey beklenen davranışlara uyum gösterirken, yasaklanan davranışlardan kaçınmakla toplumsal rolünü uygun şekilde gerçekleştirebilir.

(Gönül İçli, *Sosyolojiye Giriş, Anı Yayıncılık, Ankara, 2008, s. 103*)

Verilen metinde rollerin şekillenmesinde etkili olan hangi faktör üzerinde durulmuştur?

- A) Toplumsal beklentiler
B) Bireysel farklılıklar
C) Zaman kavramı
D) Doğuştan ya da sonradan kazanılması

6.

Bireyler birden fazla toplumsal role sahiptir. Bu roller arasında zaman zaman ilişki olabilir. Örneğin bir rol, bireyin diğer rolünü yerine getirmesini kolaylaştırabilir.

Aşağıdakilerden hangisi verilen açıklamaya uygun bir örnektir?

- A) Doktor olan Semih Bey'in hastalarını tedavi etmesi
B) Öğretmen olan Şenay Hanım'ın çocuklarının eğitiminde meslek bilgisini kullanması
C) Anaokuluna başlayan Hande'nin öğrencilik rolünü öğrenmesi
D) Okul müdürü Ali Bey'in üye olduğu kulüpte de müdür gibi davranması

Bu soruyla neden-sonuç ilişkisi kurma becerini geliştireceksin.

7.

Hayat, büyük bir takım oyununda aldığımız rolün yerine getirildiği sahne gibidir. Bizler de bu oyun içinde aldığımız rolü sahnelerken pek çok kişi ile takım oluşturuyoruz, zaman zaman da kendi içimize dönüyoruz. İçinde bulunduğumuz takımlarda bize düşen rol nedir? Kimi takımlarda rolümüz bellidir: Annemizin ve babamızın çocuğu, okulumuzun öğrencisi, iş yerimizin çalışanı... Bir de bunun dışında seçtiğimiz veya seçildiğimiz roller var... Evin yaramazı, uslusu, okulun çalışkan öğrencisi, iş yerinin işkoluğu gibi...

(İlknur Çolak, Milliyet gazetesi, 01.02.2009)

Verilen metinde rollerin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgili bilgi yoktur?

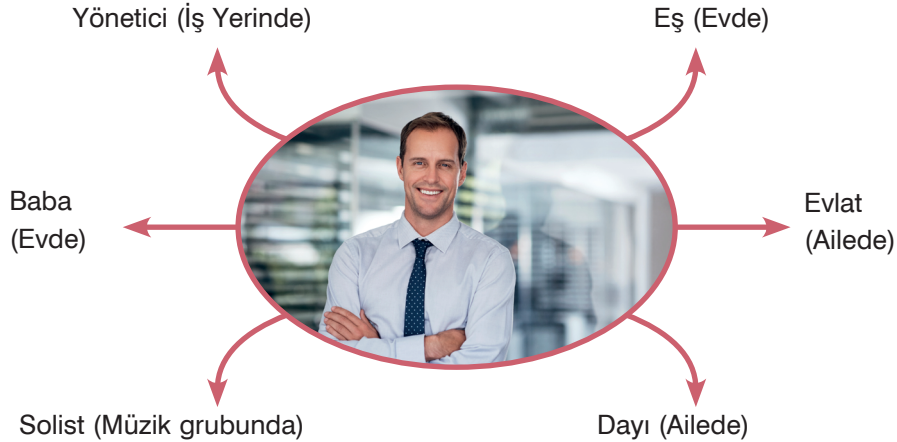
- A) İçinde bulunduğumuz gruba göre değişebileceği
- B) Doğuştan ya da sonradan kazanılabileceği
- C) Toplumsal yaşamın bir gereği olduğu
- D) Yeteneklerimize göre şekillendiği

8. Toplum öğretmenden öğrencilerini bilgilendirmesini, öğrencilerden ise derslerini çalışmalarını bekler.

Verilen ifadede rollerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Zamanla değişkenlik gösterebilecekleri
- B) Toplumsal kültüre özgü oldukları
- C) Kişilere birtakım sorumluluklar yükledikleri
- D) Bireyleri doğuştan statü sahibi yaptıkları

9.

Verilen rol şemasındaki bireyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden fazla sorumluluk alanı vardır.
- B) Farklı toplumsal gruplarda yer almaktadır.
- C) Rol çatışması yaşamaktadır.
- D) Hem doğuştan hem de sonradan kazanılan rollere sahiptir.

Bu soruyu çözmekte zorlandıysan rollerin özelliklerine göz atmalısın.

1.

Safranbolu evleri; geniş aile yapısı, yağışlı iklim, kültürel ve maddi zenginlik özelliklerine göre tasarlanmıştır. Geniş hacimli bu evlerde yiyecekler ve yakacakları saklamak için uygun bölümler yapılmıştır.

Verilen metin kültürü oluşturan aşağıdaki unsurlardan hangisine aittir?

- A) Mimari B) Tarih C) Dil D) Gelenek

2.

Bir toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi özelliklerin bütününe kültür denir.

Kültürle ilgili,

- I. Toplumun devamlılığı için önemli bir unsurdur.
II. Millî birlik ve beraberliğe katkı sağlar.
III. Toplumların, millî kimliğini oluşturur.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

3. Millî kültüre ait ortak değerleri benimseyip yüceltme toplumsal birlik ve beraberliği önemsemeye ilgilidir.

Buna göre millî kültürü önemseyen birinin aşağıdaki davranışlardan hangisini yapması beklenir?

- A) Geleneklerin yaşatılması için çaba harcamak
B) Yabancı dillerden sözcükler kullanmaya özen göstermek
C) Tarihin günümüzde geçerliliğini yitirdiğini düşünmek
D) Millî bayramların kutlanmasını gereksiz bulmak

4.

Dil, diğer kültürel unsurlardan daha önceliklidir. Toplumların kültürel ürünleri dille nesilden nesile aktarılmaktadır.

Verilen metinde dilin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Kültürel devamlılığı sağlaması
B) İletişimin vazgeçilmez unsuru olması
C) Bireyler arası etkileşimi artırması
D) Toplumsal farklılıkları koruması

Bu soruyu çözmekte zorlandıysan "Kültürel Unsurlar" konusunu tekrar etmelisin.

5. “Türk milletinin dili Türkçedir. Türk dili dünyada en güzel, en zengin dildir. Onun için her Türk, dilini çok sever ve onu yükseltmek için çalışır. Türkçe, Türk milleti için önemli bir hazinedir. Türk dili, Türk milletinin kalbidir.”

Atatürk’ün verilen sözüne göre Türkçe ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Öğrenmesi kolaydır.
- B) Sözcük sayısı fazladır.
- C) Türk millî kültürünün önemli değerleri arasındadır.
- D) Arapça ve Farsça kökenli sözcükleri barındırmaktadır.

6.

İnsanların duygu ve düşüncelerini etkileyerek günlük yaşamlarını şekillendirir. Bu unsurun birleştirici gücü, millî kültürümüzü etkiler. Hacı Bektaş-ı Veli, Yunus Emre, Mevlâna Celâleddin-i Rumi gibi şahsiyetler bu unsurun toplumsal birlikteliğimize etkisi konusunda katkı sağlamıştır.

Açıklaması verilen kültürel unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil
- B) Din
- C) Tarih
- D) Gelenek

7.

Ah o eski bayramlar! Arife gününden anne ve babamızla çarşıya bayramlık almaya girdik. Her evde tatlı bir bayram telaşı olurdu. Oyalar, kadife minderler sandıklardan çıkardı. Evlerin duvarları kireçle badana yapılırdı. Ev hanımları bayramda misafirlere ikram edilecek yemekleri hazırlarlardı. Bayram sabahı erkekler günün ilk ışıklarıyla beraber caminin yolunu tutarlardı. Ardından mezarlık ziyaretleri olurdu. Sonra ailenin en büyüğünün evinde toplanan kalabalıklar bayramlaşma merasimini yerine getirirdi. Bu toplu hareketler, cenaze evlerine yemek götürüldüğünde ya da düğünlere gidildiğinde de gerçekleşirdi.

Verilen metindeki kültürel unsurların aşağıdakilerden hangisini geliştirdiği söylenebilir?

- A) Ekonomik refahı
- B) Millî birlik ve beraberliği
- C) Kalıp yargıların oluşumunu
- D) Kültürel farklılığı

İslam düşünürlerinin millî kültürümüzü etkileyerek toplumsal birlikteliğimizi güçlendirdiklerini hatırlamalısın.

8.

KÜLTÜREL BİR MİRAS: EBRU SANATI

Su; ustasının elinde önce durulur sonra dağılır, dalgalanır rengine kavuşur. Üzerine düşen her damlada başka bir gizi saklar içine. Fırçanın her dokunuşunda, her taranışında ince ince titrer. Gözü kâğıdını bekler. Kavuştukları an rengin ahengin ve sükûnetin buluştuğu andır. Gönülden geçen, önce suya düşer sonra kâğıda geçer. Ebru, asırlar önce renkler kâğıdın ardına düşmüş, birlikte İpek Yolu'ndan geçip Anadolu'ya ebrî ismiyle gelmiş. Tezhibe, minyatüre hatta kitap kapaklarına renk olmuş, zamanla yeni formlar ve tekniklerle kendi özgünlüğünü bulmuş. İşte doğanın ebruya renk olsun diye sunduğu toprak, destiseng ve mermerle ezilip eleniyor, suda süzülüp demleniyor. Su üzerinde dağılmaması için hayvanların öd kesesindeki suyla birleştiriliyor boyalar. Ustasının elinden bir laleye, güle, karanfile dönüşmek için bekliyor. Anadolu'nun dağlarından toplanan geven otunun sütüyle kitre elde ediliyor. Kitre suya kıvam vermek boyayı taşıyabilecek hâle getirmek için kullanılıyor. Gül dalından ve at kılından yaptığı fırçasını alıyor eline ebrucu ve geçiyor tekne başına. Belki bir gelgit başlayacak ebruya birazdan. Belki bülbül yuvası belki şal ebrusu, belki taraklı belki hatip belki çiçek ebrusu. Elindeki tarağı, boyalarını inceltmek için kullandığı neftiyle, bir görsel zarafeti, çıplak gözün göremeyeceği, içsel bir hazzın resmini nakşediyor kâğıda. O hazzı bir kez ulaştığında bir daha ayrılamıyor teknesinin başından ebrucu. Yıllarını, sudaki renklerin sihirli dansını izleyerek geçiriyor. Yaşamın, aidiyetliğin ve geleneksel kültürün bütünleyici bir parçasıdır ebru. Tek bir damlanın nelere dönüşebileceğinin, toplumun her kesiminden taliplilerinin nasıl teknenin başında bir araya gelebileceğinin, bir desenin nasıl kuşaktan kuşağa nesilden nesile aktarılabilceğinin göstergesidir. Ustanın çırağa sabırla fısıldadığı bir hikâyedir. İnsan ruhunu rahatlatan pozitif düşünceye yönelten bir terapidir. Göze terbiye, ruha sakinliktir ebru. Bu nedenle ebru; psikiyatri klinikleri, huzurevleri, islahevleri için de şifa niteliğindedir. Asırlardır usta-çırak ilişkisi içinde uygulamalı eğitim yoluyla aktarılan ebru, bugün kurslar ve atölye çalışmalarıyla desteklenmekte, ebru sanatının korunması, anlatılması ve gelecek nesillere aktarılması için yerel, ulusal ve uluslararası platformda çalışmalar yürütülmektedir. Ebru sanatı, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2014 yılında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne 12. unsur olarak oy birliğiyle kaydedirilmiştir. Genci, yaşlıyı, öğrenciyi, emekliyi hangi din, ırk ve millete mensup olursa olsun, gönünden geçeni renklerle kâğıda dökmek isteyen davet ediyor tekne başına ebru. İnsanlığın ortak kültürel mirasını saklıyor lalelerde, güllerde, desenlerde. Ebruyla, kültür suyun üzerine bir damla gibi düşüyor. Şimdi, o mirası geleceğe taşımanın zamanı.

("ktb.gov.tr" adlı genel ağ adresinden alınmıştır.)

Verilen metinde ebru sanatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Anadolu'ya nasıl geldiği
- B) Toplumsal birlikteliğe katkısı
- C) Sanatçılarına hangi kişilik özelliklerini kazandırdığı
- D) Farklı sanat dallarından etkilendiği

Bu soruyla eleştirel düşünme becerilerini geliştireceksin.

1. Ön yargının sebepleri ve sonuçları düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

A) Toplumsal çatışma
C) Empati kuramama

B) Arkadaşlık ilişkilerinde bozulma
D) Toplumsal ayrışma

2. Ön yargılar, yanlış inançlara bağlıdır ve bu inançların nedeni, insanların birbirlerini yeterince tanımamalarıdır. Bu nedenle yanlış bilgi ve boş inanca dayalı ön yargılı tutumlar geliştiren kişilerin, karşılıklı konuşarak anlaşmazlıkları gidermeleri ve birbirlerini tanımaları olumlu düşüncelerin gelişmesini sağlar.

Verilen açıklamaya göre ön yargıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

A) İnsanlar arasındaki iletişim zayıflığından kaynaklandığına
B) Kişiler arası ilişkilerin gelişmesiyle azalabileceğine
C) Gerçeklikten uzak düşünce yapısının ürünü olduğuna
D) Bireysel tutumlardan ziyade toplumsal kalıp yargılardan kaynaklandığına

3. Bir kimse veya bir şeyle ilgili olarak belirli şart, olay ve görüntülere dayanarak önceden edinilmiş olumlu veya olumsuz peşin hükümlere denir.

Verilen tanım aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Empati B) Toplumsal sorun C) Ön yargı D) Eşitsizlik

4. Sosyal yardımlaşma ve dayanışma insanların,

I. Beslenme
II. Giyinme
III. Barınma

ihtiyaçlarından hangilerini karşılamak üzere ortaya çıkmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

5. Maddi zorluklar çeken öğrencilere eğitim alanında fırsat eşitliği sağlamayı hedeflemektedir.

Amacı verilen kuruluşun logosu aşağıdakilerden hangisidir?

A)

TÜRK EĞİTİM VAKFI
1967

B)

TÜRK KIZILAYI
1868

C)

D)

Bu soruyla kalıp yargıyı ve ön yargıyı fark etme becerini geliştireceksin.

6. Sosyal yardımlaşma ve dayanışma maddi yardımlarla yapılabileceği gibi manevi destekle de yapılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi manevi desteğe uygun bir örnek değildir?

- A) Kişilere selam verip gülümsemek
- B) Karşıdan karşıya geçerken engelli birine yardım etmek
- C) Komşumuzun kötü gününde onun acılarını dinlemek
- D) Ayakkabısı olmayan bir çocuğa ayakkabı almak

7. “Efendiler! Yetiyecek çocuklarımız ve gençlerimize, görecekle eğitimin sınırı ne olursa olsun en önce Türkiye’nin geleceğine, kendi benliğine, millî geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek gereği öğretilmelidir.”

Atatürk verilen sözünde aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Bağımsızlığın
- B) Millî kültürün
- C) Sosyal adaletin
- D) Millî egemenliğin

8. **Sivil toplum kuruluşlarının temeli, eski Türk devletlerindeki aşağıdaki kuruluşlardan hangisine dayanmaktadır?**

- A) Divan
- B) Bedesten
- C) Vakıf
- D) Medrese

9.

Bayram kutlalamalarında, düğün törenlerinde ve cenaze merasimlerinde bir araya gelen insanlar, bir yandan acılarını ve sevinçlerini paylaşırlar, diğer yandan gençlere birlikteliğin önemini yaşatırlar.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Kültürel unsurlar, toplumda birlik beraberliği sağlar.
- B) Her toplumun kendine özgü bir kültürü vardır.
- C) Toplumsal dayanışma, kültürel benzerlikle mümkündür.
- D) İnsan davranışları toplumdan topluma farklılık gösterir.

Divan kelimesinin yüksek düzeydeki devlet adamlarının kurduğu büyük meclis; bedesten kelimesinin değerli eşyaların alınıp satıldığı kapalı çarşı; vakıf kelimesinin toplum yararına çalışmayı ilke edinen kuruluş; medrese kelimesinin İslam dini kurallarına uygun bilimlerin okutulduğu yer anlamına geldiğini bilmelisin.

10.

1 Farklılıklara saygı duymamak	2 Empati yoksunluğu	3 Sosyoekonomik yapı
4 Etnik kökene bağlı gelişen ayrımcılık	5 Bireyler arası ilişkile- rin bozulması	6 Cinsiyet ayrımcılığı
7 Toplumsal çatışma	8 Toplumlar arası etkileşimin az olması	9 Kültürel farklılık

Ön yargının
sebepleri

Ön yargı
çeşitleri

Ön yargı
sonuçları

Kutucuklardaki numaraların hangileri yanlış renge boyanmıştır?

- A) 1, 3 ve 5 B) 2, 4 ve 7 C) 2, 5 ve 6 D) 7, 8 ve 9

11. Kırsal kesimde, ortak ya da kişisel işlerin el birliğiyle ve sırayla yapılmasına dayanan geleneksel yardımlaşmaya denir.

Verilen tanım aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Kalıp yargı B) İmece usulü
C) Kamuoyu D) Vakıf sistemi

12. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme hazırlanırken çocukların,

I. Yetişkinlere göre fiziksel ve duygusal olarak daha hassas olmaları

II. Eğitim ve sağlık imkânlarından eşit şekilde faydalanma

III. Düşüncelerini özgürce ifade edebilmeleri

durumlarından hangileri dikkate alınmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

Bu soruyu çözmekte zorlandıysan "Ön Yargıları Sorgulama" konusunu tekrar etmelisin.

1.

CİMER CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM MERKEZİ

Yanda Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezinin (CİMER) başvuru ekranı verilmiştir.

Resmî kurumlara başvuru sırasında bu bilgilerin istenmesi başvurulara aşağıdaki sorumluluklardan hangisini yükler?

- A) Gerçeği yansıtan başvurular yapmak
- B) Sosyal haklarının gereğini yerine getirmek
- C) Topluma yararlı bireyler hâline gelmek
- D) Sosyal rollere uygun davranmak

2. I. Hakkını aramanın bir yoludur.
 II. Anayasamızdaki temel haklar arasında yer almaktadır.
 III. Herhangi bir sınırlandırma olmadan tüm vatandaşlar bu haktan yararlanma hakkına sahiptir.
 IV. 18 yaşını dolduran herkes ilgili kurum ve kuruluşlara dilekçe ile başvurabilme hakkına sahiptir.

Dilekçe hakkı ile ilgili verilen numaralanmış ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

3.

Yaşadığım yerde altyapı çalışmaları nedeniyle yollar kazıldı ve tehlikeli çukurlar açıldı. Üstelik kazı olan yere yaklaşılmaması için herhangi bir uyarı levhası asılmadı.

Bu sorun karşısında,

- I. Şikayetçi olan insanlardan imza toplamak
 - II. İlgili makama dilekçe yazmak
 - III. Kazı alanında çalışanlarla tartışmak
- çözüm yollarından hangileri hukuka uygundur?**

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

Bu soruyla sosyal katılım becerini geliştireceksin.

4. Vatandaşlar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

Aşağıdaki durumlardan hangisi anayasada yer alan bu madde ile ilgilidir?

- A) Yaşadıkları yere üst geçit yapılmasını isteyen mahalle sakinlerinin yürüyüş yapması
 B) Meral Hanım'ın yaşadığı semtteki park sayısının artırılması için imza toplaması
 C) Sinan Bey'in yaşadığı mahalledeki çöplerin düzenli olarak toplanması için belediyeye dilekçe vermesi
 D) Bir çevre kuruluşunun ağaç dikme kampanyası düzenlemesi

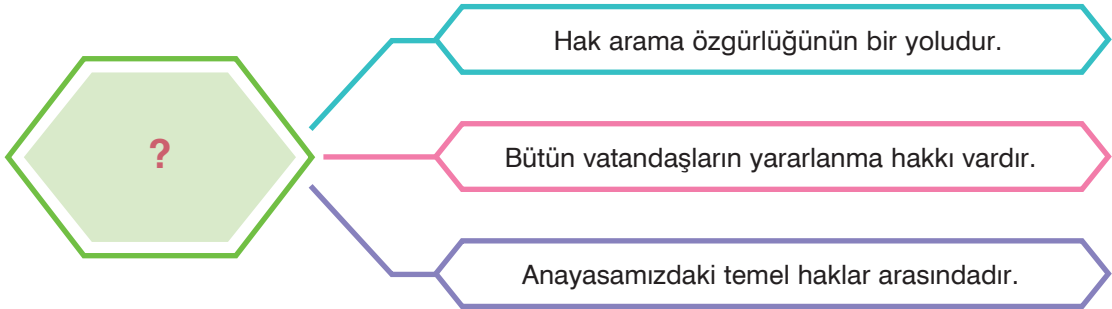
5.

Verilen şemadaki kavramlardan hangilerinin bilinmesi sorunların çözümünde önem taşır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

6.

Verilen bilgi grafiğinin başlığı aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Dilekçe Yazmak B) Sorunların Çözüm Yolları
 C) Bilimsel Araştırma Yapmak D) Temel Hakların Gereklilikleri

Bu soruyu çözmekte zorlandıysan "Sorunların Çözümü" konusuna göz atmalısın.

BECERİ
TEMELLİ

SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

6.
SINIF

Bu kitapta yer alan 463 soru
"okuduğunu anlama ve
yorumlama, akıl yürütme, yaratıcı
düşünme, problem çözme" gibi
becerileri geliştirici niteliktedir.

Dipnot türleri

İPUCU

BECERİ

YÖNLENDİRME

VIDEO ÇÖZÜM

www.tudem.com

ISBN 978-605-285-375-7

9 786052 853757